[2022] 19 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 376

ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਆਇਲ ਫੀਲਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1033)

ਫਰਵਰੀ 04, 2022

[ਐਲ. ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947: ਜੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਸੀ - ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ - ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਾਮੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਗ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਜੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਵਾਜਬ ਤਨਖਾਹ ਨੀਤੀ (ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ,

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਤੱਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਜੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15][391 ਈ-ਜੀ]

1.2 ਜਿਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਾਮੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੰਗ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਯਾਨੀ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 23] [398-ਡੀ-ਐੱਫ]

1.3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਖੋਜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 24] [398-ਡੀ-ਐੱਫ]

1.3. ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 25] [399-ਏ-ਬੀ]

ਆਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ, ਵਰਕਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਆਈਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ. **(2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 411: [2002] 1 ਐਸਸੀਆਰ 711 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ.**

ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ **(1985) 2 ਐਸਸੀਸੀ 136;** *ਪਰੀਮਲ ਚੰਦਰ ਰਾਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1995) 2 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਸੀ 611: [1995] 3 ਐਸਸੀਆਰ 34;** *ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1996) 6 ਐਸਸੀਸੀ 439 : [1999] 1 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 47;** *ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਅਨ, ਵਾਟਰਫਰੰਟ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2001) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2001] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 343;** *ਸਕੱਤਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਉਮਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2006] 3 ਐਸਸੀਆਰ 953;** *ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2006) 12 ਐਸਸੀਸੀ 233: [2006] 6 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 663;** *ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੁਕੰਦ ਸਟਾਫ ਐਂਡ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ* **(2004) 10 ਐਸਸੀਸੀ 460: [2004] 2 ਐਸਸੀਆਰ 951;** *ਰਤਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ, ਡਾ. ਹਰੀ ਰਾਮ (ਸਹਿ-ਸਿੱਖਿਆ) ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 10 : [1993] 3 ਐਸਸੀਆਰ 863;** *ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਮਹਾਦੂ ਗਾਇਕਵਾੜ* **(1995) 3 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਸੀ 231;** *ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 1, ਗਵਾਲੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ* **(2002) 9 ਐਸਸੀਸੀ 655;** *ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(2000) 1 ਐਸਸੀਸੀ 371: [1999] 5 ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ 87;** *ਰਾਮਨਗਰ ਕੇਨ ਐਂਡ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਤਿਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।* **(1960) 3 ਐਸਸੀਆਰ 968 : [1960] 3 ਐਸਸੀਆਰ 968;** *ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲ, ਹੋਸ਼ੰਗਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਆਰਐਸ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ* **(1986) 2 ਐਸਸੀਸੀ 151: [1986] 1 ਐਸਸੀਆਰ 281;** ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਸੀਮੈਂਟ

ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਿਮਟਿਡ, ਪੋਰਬੰਦਰ ਬਨਾਮ ਵਰਕਮੈਨ (1960) **ਏਆਈਆਰ** 777: [1960] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 157; *ਬਰੌਨੀ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ* (1991) 1 **ਐਸਸੀਸੀ** 4: [1990] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 282; *ਏਐਨਜੇਡ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।* (2005) 12 **ਐਸਸੀਸੀ** 738 : [2005] 5 **ਪੂਰਕ ਐਸਸੀਆਰ** 63; *ਟਾਟਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ* (1981) 4 **ਐਸਸੀਸੀ** 627: [1982] 1 **ਐਸਸੀਆਰ** 929; *ਅਗਰਵਾਲ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਕਮ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਜਬਲਪੁਰ* (1975) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 613: [1975] 2 **ਐਸਸੀਆਰ** 873; *ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਾਮੇ* (1978) 3 **ਐਸਸੀਸੀ** 42: [1978] 3 **ਐਸਸੀਆਰ** 535 - **ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.**

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1999] 1 ਪੂਰਕ ਐਸ ਸੀ ਆਰ 47	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[2006] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 953	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[1995] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 34	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[2001] 2 ਪੂਰਕ ਐਸ ਸੀ ਆਰ 343	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[2006] 6 ਪੂਰਕ ਐਸ ਸੀ ਆਰ 663	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[2004] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 951	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 13**
[1993] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 863	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 15**
[1999] 5 ਪੂਰਕ ਐਸ ਸੀ ਆਰ 87	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 15**
[1960] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 968	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 17**
[1986] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 281	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 17**
[1960] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 157	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 17**
[1990] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 282	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 17**
[2005] 5 ਪੂਰਕ ਐਸ ਸੀ ਆਰ 63	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 18**
[1982] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 929	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 20**
[1975] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 873	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 20**
[1978] 3 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 535	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 20**
[2002] 1 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 711	**ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 21**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1033.

2019 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 13015 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.01.2020 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਕਾਮਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੀਡੀ ਤਲਰੇਜਾ, ਅਕਸ਼ੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾਂਸ਼ੂ, ਅੰਕਿਤ ਕੁਮਾਰ ਲਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਤਿਵਾੜੀ, ਵਿਵੇਕ ਤਿਵਾੜੀ, ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੂਬੇ, ਡੀ ਐਨ ਦੂਬੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਇਨ-ਪਰਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

2. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਓਐਨਜੀਸੀ") ਹਨ, ਜੋ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉੱਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30 ਜਨਵਰੀ, 2020 ਨੂੰ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 13015 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੰਬਰ 2, ("ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ 26 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਅਨ (ਆਇਲ ਫੀਲਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਿੱਧੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ◌ਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ - ਨਾ ਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਾਮਿਆਂ (77% ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 1992, 1995 ਅਤੇ 2000 ਵਿੱਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਅਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਹੋਏ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਨਖਾਹ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪੇਪਰਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 93, 102 ਅਤੇ 113 'ਤੇ ਜੋੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। 2000 ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ 31 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਉਦਯੋਗਿਕ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਆਪਣੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪਾਇਆ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਛੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ५१ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ੨੮ ਮੰਗਾਂ ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਨੀਤੀ ("ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ") ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ (ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ) ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੱਛਮੀ ਆਫਸ਼ੋਰ ਯੂਨਿਟ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ ਨੂੰ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 (ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (3) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਅਤੇ ਛੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ "ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ" ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਾਂਗੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ।

4. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਆਇਲ ਫੀਲਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਅਸਲ ਪਾਰਟੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਆਇਲ ਫੀਲਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ) ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 26 ਅਗਸਤ, 2016 ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਯੂਨੀਅਨ ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਹੀ ਇੱਕ ਪੀ.ਡੀ. ਸੰਨੀ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 26 ਅਗਸਤ, 2016 ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ।

26 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

5. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉਕਤ ਪੀ.ਡੀ. ਸੰਨੀ ਤੋਂ ਡਾ. ਐਸ. ਗੁਨਾਹਰੀ, ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਸੀ), ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 2017 ਦੇ ਰੈਫ. ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਨੰਬਰ 2/40 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (2ਏ) (1) (ਡੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 18 ਸਤੰਬਰ, 2017 ਨੂੰ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ:

ਕੀ ਆਇਲ ਫੀਲਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ?

''1. ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣਾ।

2. 1.1.2008 ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਵਾਉਣਾ।

3. ਮੈਸਰਜ਼ ਓਐਨਜੀਸੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਕਰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਨਾਲ ਐਡਜਸਟ ਕਰੇ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਕਿਸ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ?"

6. ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5045 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ) ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ, 2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

8) ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਕਿਰਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 15 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ 12:30 ਵਜੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 19 ਸਤੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 15:00 ਵਜੇ, ਕੁਝ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ 57 ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੋਣਾ ਸੀ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਜੋ ਸਮਝੌਤਾ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ।

9) ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਜੋ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਹੁਣ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

10) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੁਝ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ ਦਖਲਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

11) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

7. ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਹੋਰ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੋ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਗਠਨ ਸੰਗਠਨ ਕਾਮਗਾਰ ਸਭਾ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3) ਹਨ।

8. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ, 2019 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ:

''1 ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

2. ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਓ.ਐਨ.ਜੀ. ਸੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ 1.1.2008 ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਨ।

3. ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1.1.2008 ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ।

4. ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ 'ਤੇ, ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ @ 6% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਦੇ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

9. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਓ.ਐਨ.ਜੀ. ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ।

"20. ਹੁਣ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਧਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਸਬੰਧਤ ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 12 ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਾਕ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ 'ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਪਏ; ਫਿਰ, ਇਸ ਨੂੰ 12 ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਾਕ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਵਾਜਬ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਤਨਖਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਧਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ ਦਾ ਅਧਾਰ ਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 12ਵੀਡੀ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ,

ਐਮ.ਬੀ.ਪੀ.ਟੀ. ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਭੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ 12ਵੀਡੀ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ (ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਸਕੇਲਾਂ /ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ / ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ (ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਸਕੇਲਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਤਨਖਾਹ ਲਈ)।

21. ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਦੁਖਦਾਈ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸੋਧ 2000 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ ਸਿਰਫ 31 ਦਸੰਬਰ 2007 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੋਧ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਮਿਆਦਾਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਓਐਨਜੀਸੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 19 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਭਾਵੇਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਉਹ ਸਹੀ ਸਨ ਕਿ ਕਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਸੋਧੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

22. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ 2017 ਦੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੰਬਰ ਸੀਜੀਆਈਟੀ-2/40 ਵਜੋਂ ਸੀਜੀਆਈਟੀ -2, ਮੁੰਬਈ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (i) 12 ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਾਕ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ ਵਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਠੇਕਾ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ (ii) ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਤਨਖਾਹ ਭੇਜਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ/ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਅਰਥਾਤ 2007 ਤੋਂ 2011 ਅਤੇ 2012 ਤੋਂ 2016 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਗੂ ਐਮ.ਬੀ.ਪੀ.ਟੀ.

23. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

24. ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਰਚ 2020 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

25. ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

10. ਉਹ ਕਾਮੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਤਿੰਨੋਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਉਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੇਕੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਸਾਲ 1992, 1995 ਅਤੇ 2000 ਵਿੱਚ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਖਰੀ ਨੂੰ 29 ਦਸੰਬਰ, 2000 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ, 2000 ਦੇ ਆਖਰੀ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 31 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਮੋਰੰਡਮਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਹਨ। ਸਬੰਧਤ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਮੋਰੰਡਮਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਮੁੰਬਈ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ (ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਬੇ ਪੋਰਟ ਟਰੱਸਟ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਲਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਐਮਬੀਪੀਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਵਾਂਗੇ।

ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿਚ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਸੈੱਟ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਾਕ 12 ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਪਲਾਈ ਬੇਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਉਰਾਨ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਇਹ 1992 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1995 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਇਸੇ ਲਾਈਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਨਵੇਲ ਤੋਂ ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਉਰਾਨ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਉਹੀ ਰੂਪ "2000 ਸੈਟਲਮੈਂਟ" ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਕਾਮਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਵਾਂ) ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੱਲਵ ਸ਼ਿਸ਼ੋਦੀਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਲੀਗ੍ਰਾਮ ਜੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨਾਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਈ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਅਜੇ ਲਏ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਮੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

12. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਮਿਆਂ ਜਾਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ, ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਜਿਸਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕਾਮਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। **ਉਸਨੇ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** [(1985) 2 ਐਸਸੀਸੀ 136], **ਪਰੀਮਲ ਚੰਦਰ ਰਾਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।** [(1995) ਪੂਰਕ (2) ਐਸਸੀਸੀ 611), **ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ** ਅਤੇ **ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।** [(1996), 6 ਐਸਸੀਸੀ 439] **ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਅਨ, ਵਾਟਰਫਰੰਟ ਵਰਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ।** [(2001) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1] **ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਕਾਮੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਮੇ ਨਹੀਂ ਬਣਨਗੇ।** ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਉਮਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। [(2006) 4 ਐਸਸੀਸੀ 1] ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿੱਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਦੂਜਾ, ਕੁਝ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। **ਪਰੀਮਲ ਚੰਦਰ ਰਾਹਾ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੰਟੀਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਕੰਟੀਨਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਕੰਟੀਨ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰਫ ਪਰਦਾ ਸਨ। **ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ** ਦੇ 2001 (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕਾ ਕਿਰਤ (ਰੈਗੂਲਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1970 (1970 ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਟਰੋਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਮਲ ਚੰਦਰ ਰਾਹਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। **ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ। [(2006) 12 ਐਸਸੀਸੀ 233] ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। **ਉਮਾ ਦੇਵੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ, ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

13. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਕਾਮਾ ਨੇ ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੁਕੰਦ ਸਟਾਫ ਐਂਡ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ [(2004) 10 ਐਸਸੀਸੀ 460] ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> "23. ਅਸੀਂ ਪੈਰਾ ਸੁਪਰਾ ਵਿੱਚ 17-2-1993 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਗੈਰ-ਕਾਮਿਆਂ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।

14. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤਿੰਨਾਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਮੁਕੰਦ ਲਿਮਟਿਡ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 5045 ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਇੰਨੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"5. ਸ੍ਰੀ ਤਲਸਾਨੀਆ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਸ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕਾਮੇ' ਨਹੀਂ ਸਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ। ਜੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੀਜ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ, ਆਖਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ; ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

6. ਸ੍ਰੀ ਤਲਸਾਨੀਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਕਾਮੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਹਵਾਲੇ ਨੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਨਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੰਬਰ 2 ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਜੀਆਈਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ,

ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਜਾਂ 227 ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜ਼ੋਰਦਾਰ "ਨਹੀਂ" ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਾ ਕਰਕੇ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਬੈਠਕੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਹੋਰ ਪੜਤਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

15. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ **ਰਤਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਡਾ. ਹਰੀ ਰਾਮ (ਸਹਿ-ਸਿੱਖਿਆ) ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ।** [(1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 10), **ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਮਹਾਦੂ ਗਾਇਕਵਾੜ** [(1995) ਸੁਪ (3) ਐਸਸੀਸੀ 231] ਅਤੇ ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੰਬਰ 1, ਗਵਾਲੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ [(2002) 9 ਐਸਸੀਸੀ 655] ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਸੀ। **ਰਤਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। **ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਮਹਾਦੂ ਗਾਇਕਵਾੜ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੇਸ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੁਕਤਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ (ਯੂਨੀਅਨ) ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਠੇਕੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਨ। ਐਵਾਰਡ 'ਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਠੇਕੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਸਨ। (ਰੈਫ. ਨੰ. ਸੀ ਜੀ ਆਈ ਟੀ । 16, 17, 18 ਅਤੇ 19/2005) ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕਾਮੇ ਕੇਵਲ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਸਨ। ਸਾਲ 2001 ਦੇ **ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਠੇਕਾ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਨਾਮਾਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕੌਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਪਰਦਾ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੱਥ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ **ਰਤਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ** (ਸੁਪਰਾ), **ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਮਹਾਦੂ ਗਾਇਕਵਾੜ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ **ਕਲਿਆਣੀ ਸ਼ਾਰਪ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਕਿਰਤ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (2) ਠੇਕਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਅਸੀਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮੇ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ, ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਓਐਨਜੀਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੀ ਖੋਜ ਸੀ. **ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।** [(2000) 1 ਐਸਸੀਸੀ 371] ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ।

16. ਅਗਲਾ ਮੁੱਦਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

> **''18. ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ** - (1) ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ।
>
> (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।
>
> (3) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 10ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ:
>
> (ਏ) ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ;
>
> (ਬੀ) ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਜਦ ਤੱਕ ਬੋਰਡ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਦੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ;
>
> (ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਧਿਰ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ, ਉਸਦੇ ਵਾਰਸ, ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ;
>
> (ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਧਿਰ ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

17. **ਰਾਮਨਗਰ ਕੇਨ ਐਂਡ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜਤਿਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। [(1960) 3 ਐਸਸੀਆਰ, 968, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਪੇਪਰ ਮਿੱਲ, ਹੋਸ਼ੰਗਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਆਰਐਸ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ [(1986) 2 ਐਸਸੀਸੀ 151] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਮਨਗਰ ਕੇਨ ਐਂਡ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"**5.** ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਤਾਂ ਹੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 18 (1) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 (3) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 18 (3) (ਡੀ) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਜਾਂ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਧਿਰ ਕਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 25 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਕਤ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਰੋਧੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕਾਮੇ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਨੀਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਧਾਰਾ 18, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 19 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਨ

ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 (1) (ਏ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਵੀਡੀਓ: ਐਸੋਸੀਏਟਿਡ ਸੀਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਪੋਰਬੰਦਰ ਬਨਾਮ ਵਰਕਰਜ਼ [1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 404 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 3.3.1960 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ] ਅਤੇ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਮੋਟਰਜ਼ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਟੀ. **ਬਰੈਨੀ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸ਼੍ਰਮਿਕ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ** [(1991) 1 ਐਸਸੀਸੀ 4] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

18. ਏਐਨਜੇਡ ਗ੍ਰੀਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। [(2005) 12 ਐਸਸੀਸੀ 738], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

19. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ:

''13. ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 19 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਆਦਿ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ 29 ਦਸੰਬਰ 2000 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 1300 ਕਾਮੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ, ਪਨਵੇਲ, ਉਰਾਨ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਓਐਨਜੀਸੀ ਨਾਲ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ 2000 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਰ ਕਾਮੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਓਐਨਜੀਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਿਛਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣਾਇਕਾਂ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣਾਇਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ 2016 ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪਿਛਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ, ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਖੋਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ; ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਤੇ ਜਰਮਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਜਰਮਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ 77 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। **ਟਾਟਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲੋਕੋਮੋਟਿਵ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ** [(1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 627] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 635 ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 564 ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਮੂਹ ਮੁੱਖ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਮੇ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦਾ। ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ [(1981) 4 ਐਸਸੀਸੀ 627] ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

> **"12.** ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਰਕਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ (ਝਗੜਾਖਾਨ ਕੋਲੀਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੀਸੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-ਕਮ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਜਬਲਪੁਰ [(1975) 3 ਐਸਸੀਸੀ 613 : 1975 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 63 : ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 171 : (1975) 2 ਐਸਸੀਆਰ 873] ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੂਨੀਅਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

(ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਕਮੈਨ [(1978) 3 ਐਸਸੀਸੀ 42 : 1978 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ ਐਂਡ ਐਸ) 418 : ਏਆਈਆਰ 1978 ਐਸਸੀ 828 : (1978) 3 ਐਸਸੀਆਰ 535])। ਪਰ ਫਿਰ ਇੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 564 ਕਾਮੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟੈਲਕੋ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਵਾਦ ਹਨ:

"(i) ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ 564 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਗਠਨ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਅਤੇ

(ii) ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ।

21. **ਆਈਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਕਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਬਨਾਮ ਆਈਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾ** [(2002) 3 ਐਸਐਸਸੀ 411], ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"14. ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (3) ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੀਮਤ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ..."

22. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਦੁਆਰਾ ਲੱਗੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਕਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੀ ਹੈ:

''ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (3) ਤਹਿਤ 19.09.2016 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੁਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸੀਐਲਸੀ (ਸੀ) ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਬੀ.

ਓ.ਐਨ.ਜੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ, ਪਨਵੇਲ, ਉਰਾਨ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸਮੇਤ ਪੱਛਮੀ ਆਫਸ਼ੋਰ ਯੂਨਿਟ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਠੇਕਾ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਐਂਡ ਡਾਕ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ-ਮੁੰਬਈ, ਓਐਨਜੀਸੀ (ਬੀਓਪੀ) ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ, ਜਨਰਲ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਓਐਨਜੀਸੀ ਜਨਰਲ ਕਾਮਗਾਰ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਨਹਾਵਾ ਸ਼ੇਵਾ ਪੋਰਟ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਰਾਹੀਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਚਾਰਟਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਆਫਸ਼ੋਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।''

23. ਜਿਸ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਾਮੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੰਗ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਓਐਨਜੀਸੀ 'ਤੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਖਰੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਯਾਨੀ ਓਐਨਜੀਸੀ ਦੇ ਕਾਮੇ ਹੋਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

24. ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 19 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦ ਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਐਫਡਬਲਯੂਪੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਖੋਜ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਤੱਤ ਦੁਆਰਾ ਦਾਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। **ਆਈ.ਟੀ.ਸੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਵਰਕਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

25. ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਹਨ, ਵਾਜਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 2006 ਦੇ **ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਠੇਕਾ ਕਿਰਤ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1970 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

> ''20. 1970 ਦਾ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਮਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

26. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

27. ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

28. ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ ਅਤੇ ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ — ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ: ਇਰਮ ਜਾਨ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Yadwinder Singh
Enrl. No. P/956/2016